

Styrelsefolk i SFN och lokalklubbar

STYRELSELEDAMÖTER

Ordförande: Björn Lundberg, Rönneby, tel 0970-11330

Sekreterare: Staffer Forslund, Casterö, tel 0970-11330

Kassör: Ake Andersson, Sätter, 970 10 10

Övriga ledamöter: Egon Grubbström, Sätter, tel 0970-11330

Bernt Karlsson, PI 6342 Medle, 931 00 Skellefteå

Utsedda av lokalklubbarna: Bror Nilsson, Sätter, tel 0970-11330

(Övre Norrbotten). Gerd Laestander, Sätter, tel 0970-11330

(Norrbotten). Kjell Rosberg, Ringvallen, Sätter, tel 0970-11330

Karl-Anders Svensson, PI 702, 880 37 Umeå, tel 090-11330

Arne Åhs, Rönnebyvägen 1, 660 80 Väddö, tel 080-11330

Sven-Ake Axelsson, Gåsholmen 2273, 780 05 Åre, tel 090-11330

Korresponderande ledamöter:

Juho Penttola, Rintamäntymänti 21, PI 13, 00110 Helsingfors

Offil Korhonen, Mantta, 187 00 Pori, Finland

Övre Norrbotten Postgiro 7430 80

Ordförande: Johnny Årstrand, Sthakursvägen 1, Åre, tel 0970-11330

Sekreterare: Birger Pettersson, Box 44, Bondörsbyn, tel 0970-11330

Kassör: Bror Nilsson, PI 4160 Åre, 940 00 Övertorneå, tel 0970-11330

Nedre Norrbotten Postgiro 6720 2

Ordförande: Tore Ohman, Nollavägen 14, 930 90 Umeå, tel 090-11330

Sekreterare: Gunnar Andersson, Sjöstrandavägen 14, 930 90 Umeå, tel 090-11330

Kassör: Ann-Britt Laestander, Sjöstrandavägen 14, 930 90 Umeå, tel 090-11330

Västerbotten Postgiro 6720 2

Ordförande: Folke Fredriksson, Wilfarväs, tel 0970-11330

Sekreterare: Jerker Eriksson, Björnsjö, tel 0970-11330

Kassör: Arne Pettersson, Rönnebyvägen 1, 660 80 Väddö, tel 080-11330

Västernorrland-Jämtland Postgiro 38 87 31 7

Ordförande: Egon Lundgren, Närke, Svedö, tel 0970-11330

Sekreterare: Einar Axelsson, Fack 130, 840 20 Åre, tel 0970-11330

Kassör: Rune Rytterberg, Lånstängavägen 1, 840 20 Åre, tel 0970-11330

Mellansverige Postgiro 38 87 31 7

Ordförande: Arne Åhs, Rönnebyvägen 1, 660 80 Väddö, tel 080-11330

Sekreterare: Ulf Käpila, PI 510, 680 51 Stollef, tel 0480-92130

Kassör: Maria Gezar, PI 5886, 795 00 Hättvik, tel 070-11330

Sydsverige Postgiro 91 53 14-9

Ordförande: Per Nordh, Liljehämet, Åskeryd, 578 00 Väddö, tel 080-11330

Sekreterare: Bengt Bergmark, Box 2029, 621 02 Petterå, tel 080-11330

Kassör: Margit Levl, Kåxöl, 380 24 Päråd, tel 0480-92130

STÄMDSKAPET

TIDSKRIFTER FÖR FÄREBYGGARE OCH SPETS-ENTUSIASTER

Klubbens kommittéer

AVELSRAD

Finsk spets

Staffan Forsslund, Centralvägen 26, 81200 Storvik, tel 0290-11536 (sammankallande).
Stig Brännvall, Fack 11, 97030 Korpilombolo, tel 0977-10343.

Norrbottenspets

Ake Andersson, Satter, 97013 Hakkasbyn, tel 0975-41042.
Per-Alrik From, Granåsvägen 7, 92064 Tärnaby, tel 0954-10260,
sommARBostaden Rönnbäck 0954-25042.

Nästa nummer

Nästa nummer av Ståndskall beräknas utkomma den 20 december. De som önskar medverka ska ha inkommit med sina manus senast den 20 november.

Kennelklubben meddelar ...

○ ○ Svenska Kennelklubbens Centralstyrelse har med anledning av det förändrade smittläget beslutat upphäva det obligatoriska kravet på vaccination mot parvovirusinfektion för deltagande i officiella utställningar och prov fr o m 1980-09-01 under förutsättning att det intill dess ej sker en ny förändring i smittläget till det sämre.

Det rekommenderas dock alltså att deltagande hundar även efter denna tidpunkt är vaccinerade mot parvovirusinfektion, främst i de fall hundarna är under ett års ålder eller då det finns unga valpar i deras hemmiljö.

Landskampen flyttad

Årets landskamp, som preliminärt sammanförts med Söpös Minne den 8-9/11 i Kalajokki, har måst flyttats. Vid tiden för tidningens pressläggning pekade de flesta tecken på Pyhäntö som slagplats med den 22/11 som tävlingsdag. Ett definitivt tävlingsprogram ryktas emellertid vara i anmälande och kan med säkerhet presenteras i samband med Skalkungtävlingen i Bredbyn 4-5/10, då det också avgörs vilka hundar som denna gång ska försvara den blå-gula färgerna.

Mot Pyhäntö som tävlingsplats torde inte något kunna anmärkas. Motsvarande prov besöktes ifjol av flera svenska hundägare med gott resultat. Pyhäntö med omnejd har, som så många andra platser i Finland just nu, god fågeltillgång. Till tävlingsdeltagarnas förfogande står vidare en kunnig tävlingsledning och domarkår samt fina förläggningar.

STÅNDSKALL

ORGAN FÖR SPECIALKLUBBEN
FÖR FINSK SPETS
OCH NORRBOTTENSPETS

Nr 3 1980

Hjälp till att samla vingar

Även i höst ämnar Birger Hörnfeldt vid Umeå universitet genomföra sin vinginsamling från skogshöns skjutna i de fyra nordligaste länen. Med ledning av vingarna kan sedan förnygringsresultatet bedömas ur kvoten gamla respektive unga fåglar.

Fjölårets insamling fick väldigt dålig avslutning bland jägarna. Ytterst få vingar kom in. Till en del naturligtvis beroende på den överlag dåliga förnygringen i framförallt inlandet och fjälltrakterna, men uppenbart också på grund av ointresse bland jägarna. Skulle det ointresset hålla i sig är det stor risk att hela projektet måste läggas ner.

Birger Hörnfeldt vill därför genom vår tidning vädja till alla fågeljägare att helhjärtat ställa upp bakom undersökningen. Det är inte svårare än att man sparar vänster vinge från varje skjutna fågel (tjäder, orre, järpe eller dalripa). Vingen kapas vid knogen så att endast de tio yttersta vingpennorna kommer med. Sedan vingarna torkats fastklipstras en etikett på varje med följande uppgift: 1) Fågels art, 2) Skottdatum, 3) Skottplats, 4) Rapportörens namn och adress.

Efter toppfågeljaktens slut — men helst inte efter den 15 januari — insändes säsongens vingar till

Birger Hörnfeldt
Ekologisk zoologi
Umeå universitet
901 87 Umeå

Redovisningen av 1979 är vinginsamling sker i nästa nummer av Ståndskall.

BERNT KARLSSON

INNEHÅLL

- Ledare
- Höstens jaktprovsprogram
- Från lokalklubbarna
- Bruno Toivonen, hundkarl
- Klubbnytt
- Intryck från Finland
- Svensk-Finsk "jaktprovsparlör".

OMSLAGSBILDEN

Järpen — skogsfåglarnas Benjamin.
Foto: Peter Dyballa.

Redaktör och ansvarig utgivare:

Bernt Karlsson,
PI 6342 Medle.
93100 Skellefteå.
Tel. 0910-70390.

STÅNDSKALL utkommer med fyra nummer per år inklusive årsbok. Prenumeration ingår i medlemskap i SFN.

Västerbottens Tryckeri AB - Skellefteå

Höstens jaktprovsprogram

Det preliminära jaktprovsprogram, som publicerades i förra numret av Ståndskall, innehöll några felaktigheter. Övre Norrbottens prov i Kalix den 27/9 är **inte** internationellt, vilket däremot provet i Överkalix samma datum är. Det senare provet hade helt fallit bort.

En annan viktig ändring: Nedre Norrbottens prov i Arvidsjaur den 27-28/9 hade genom skrivfel flyttats till oktober.

○ Generellt gäller för alla prov att anmälningarna ska vara inne i så god tid som möjligt, helst 14 dagar före provet. Många lokalklubbar har möjlighet att ta emot anmälningar även så sent som helgen före ett prov, men ju senare anmälan — desto mer arbete för arrangörerna. Den som är ute i sista stund riskerar också att inte alls komma med, ifall antalet domare är begränsat.

○ **På grund av tryckeriets semester och den därmed sammanhängande förseningen av Ståndskall, accepteras relativt sena anmälningar till förhöstproven i Älvsbyn, Burträsk och Garpkölen.**

○ Jaktproven är utskrivna för elitklasshundar. Öppenklass-hundar kan endast komma ifråga i mån av plats och för att uppfylla ev vakansplatser. Vid förhöstproven finns dock som regel goda möjligheter till start även för öppenklass-hundar, särskilt vid de prov som är utskrivna för tre dagar.

○ **För hundägare som önskar prova sina hundar i öppen klass gäller annars följande:**

Anmälan ska göras senast tre dagar före provdagen till respektive lokalklubb, som fastställer avgift, beslutar om provdag och utser domare. Provet får ske på hundägarens egna marker. Adresserna till de olika lokalklubbarnas funktionärer återfinns på sista sidan.

○ Anmälningsavgiften varierar hos lokalklubbarna liksom domararvode och milersättning, varför det många gånger kan vara smidigt att betala avgifterna i samband med provet till provledaren eller annan lokalklubbfunktionär. Hundar som gör sin första jaktprovstart är avgiftsbefriade i de flesta lokalklubbar.

○ **Med denna tidning följer en anmälningsblankett. Använd den (klipp ur eller kopiera!) så underlättas arrangörernas jobb.**

Övre Norrbotten

30 aug	Kalix	Förhöstprov	27 sept	Överkalix	Internationellt
30 aug	Haparanda	Förhöstprov	4 okt	Gällivare	
13 sept	Gällivare		4 okt	Tärendö	
14 sept	Gällivare		5 okt	Gällivare	
19 sept	Haparanda		5 okt	Tärendö	
20 sept	Haparanda		5 okt	Kiruna	
20 sept	Kalix		5 okt	Svappavaara	
21 sept	Kalix		11 okt	Gällivare	
27 sept	Kalix		12 okt	Överkalix	

Anmälan till: Kenny Ärlebrand, Schaktmästaregatan 3A c/o Johansson, 97200 Gällivare, tel 0970-11330 (Gällivare-Tärendö, Kiruna, Svappavaara). Nils Öhman, Tjärhovsgatan 2, 95300 Haparanda, tel 0922-10258 (Haparanda). Birger Pettersson, 95044 Bondersbyn, tel 0923-27067 (Kalix). Bror Nilsson, PI 4180 Aillsån, 95060 Överkalix, tel 0926-50012 (Överkalix).

Anmälningsavgiften till: Bror Nilsson, PI 4180 Aillsån, 95060 Överkalix.
Postgiro: 488089-4.

Nedre Norrbotten

23 aug	Älvsbyn	Förhöstprov	27 sept	Arvidsjaur
24 aug	Älvsbyn	Förhöstprov	28 sept	Arvidsjaur
6 sept	Arvidsjaur		18 okt	Arvidsjaur
7 sept	Arvidsjaur	Internationellt	19 okt	Arvidsjaur

Anmälan till: Gerdt Laestander, Box 494, 93080 Arvidsjaur, tel 0960-11301 eller Tore Öhgren, Höjdgatan 17, 93080 Arvidsjaur, Tel 0960-11639.

Anmälningsavgiften till: Ann-Britt Laestander, Deppis, 93080 Arvidsjaur.

Postgiro: 489527-2.

Västerbotten

22 aug	Burträsk	Förhöstprov	24 sept	Ajaureforsen
23 aug	Burträsk	Förhöstprov, Internationellt	25 sept	Ajaureforsen
24 aug	Burträsk	Förhöstprov	27 sept	Lycksele
20 sept	Storuman		28 sept	Lycksele
21 sept	Storuman		1 nov	Hörnefors
			2 nov	Hörnefors

Anmälan till: Arne Persson, Körbärsvägen 50, 90258 Umeå, tel 090-46800 eller Jerker Eriksson, Prästbolsvägen 35, 92100 Lycksele, tel 0950-13619.

Anmälningsavgiften till: Arne Persson, Körbärsvägen 50, 90258 Umeå.
Postgiro: 485676-1.

Västernorrland-Jämtland

20 sept	Strömsund		4 okt	Bredbyn	Skallkungtävling
21 sept	Strömsund		5 okt	Bredbyn	Skallkungtävling

Anmälan och anmälningsavgift till: Rune Rytterstedt, Limstaängsvägen 6, 87200 Kramfors, tel 0612-10709.

Postgiro: 4400449-7.

Mellansverige

22 aug	Garpkölen	Förhöstprov	13 sept	Sysslebäck	Internationellt
23 aug	Garpkölen	Förhöstprov	14 sept	Sysslebäck	Internationellt
24 aug	Garpkölen	Förhöstprov	20 sept	Sveg	
30 aug	Malung	Förhöstprov	21 sept	Sveg	
31 aug	Malung	Förhöstprov			

Anmälan till: Björn Lundberg, Runvägen 6, 82100 Bollnäs, tel 0278-18585 (Garpkölen). Iulf Kaplan, PI 510, 68051 Stöllet, tel 0563-81175 (Malung). Nils Jonsson, PI 1115, 68060 Syssebäck, tel 0564-10162 (Syssebäck). Robert Nordlander, Box 89, 82900 Sveg, tel 0680-10830 (Sveg).

Anmälningsavgiften betalas till provledaren vid provtillfället.

Sydsverige

20 sept	Bordsjö	4 okt	Bordsjö Internationellt
20 sept	Gusum	4 okt	Gusum Internationellt
21 sept	Bordsjö	5 okt	Bordsjö
21 sept	Gusum	5 okt	Gusum

Anmälan till: Bengt Bergmark, Box 2029, 521 02 Falköping, tel 0515-15311, 63303.

Anmälningavgiften till: Margit Levi, Käxgöl, 380 24 Päråd.

Postgiro: 91 53 14-9.

----- KLIPP HÄR -----

Specialklubben för Finsk spets och Norrbottenspets

Obs! Glöm inte ange registreringsnummret för såväl startande hund som dennes föräldrar.

Anmälan till jaktprov i:

..... den 19.....

öppen klass elitklass

Är hunden "renren" Medräknas järpe

Hundens namn reg nr

Ägarens namn:

adress

Postadress:

Hundens far: reg nr

Hundens mor: reg nr

Uppfödarens namn:

Postadress:

Har Du betalt medl. avgiften i SFN?

För SFN:s anteckningar:

Poäng: Pris ökl, ekl

SKALLKUNGEN

SÖPÖS MINNESTÄVLINGAR

INTERNATIONELLA FÄGELHUNDTÄVLINGAR
I KALAJOKI 8.-9.11.1980

CENTRALPLATS:
Hotelli Rantakalla
851 00 KALAJOKI, tel. 983-604 42

ÖVERDOMARE:
Simo Väätäinen

SUPPLEANT:
Veikko Saraste

TÄVLINGSKOMMITTE:
Ordförande Aimo Kerola, Karleby
Sekreterare Jukka Lipponen, Ylivieska
Jorma Ängeslevä, Ylivieska
Terrängmästare Niilo Rahkola, Kalajoki

ANMÄLAN:
Senast 3.11.-80 under adress Tauno Ojala
851 00 KALAJOKI, tel. 983-600 58

Anmälan bör innehålla följande uppgifter:
— hundens namn och registreringsnummer
samt födelsedatum

— ägarens namn och adress

— hundens föräldrar inklusive registreringsnummer

Dessutom bör medföljande domares namn uppges.

DELTAGARAVGIFT: FIM 300,—

För inkvartering finns hotellrum reserverade. Deltagarna bör själva ombesörja inkvarteringsanmälan direkt till RANTAKALLA.

Hotellens paketpris , FIM /person, omfattar inkvartering 7.11.-9.11., frukost, ett mål mat samt bastu.

VALKOMMEN TILL KALAJOKI!

Fotnot: Arrangörerna har låtit meddela att ovanstående program är preliminärt avseende förläggningen. När programmet trycktes pågick underhandlingar även med andra hotell. Beroende av detta kan deltagaravgiften komma att justeras något.

Svensk-Finsk "jaktprovsparlör"

av BENGT BJURSTRÖM

Att särskilt beakta ifråga om avvikelser, egenskaper i de två språken:

1. I allmänt tal använder finska språket sällan antal, bestämd eller obestämd artikel när det av sammanhanget eller annorledes framstår klart för den tilltalade vad som är i fråga.

Ex. ordet "Lintu" kan betyda en fågel av vad slag som helst och var som helst som hörs eller syns för den tilltalade.

"Koira" är hund rätt och slätt — i allmänhet vid prov den egna hunden, men kan också vara en annan.

2. I finska språket finns frågetecknet — kysymysmerkki. Vi har dock ett antal frågeord i svenskan i större omfattning än finskan. De vanligaste likartade frågeorden är:

Varför	Miksi
Var	Missä
Vart, varthän	Mikin
Varifrån	Mistä
När	Milloin
Hur, hurudan	Minkalainen
Vad, va'	Mitä, mikä

Årstiderna	Vuodenajat
Vinter	Talvi
Vår	Kevät
Sommar	Kesä
Höst	Syksy

Månaderna	Kuukaudet
Månad	Kuukausi
1 Januari	1 Tammi
2 Februari	2 Helmikuu
3 Mars	3 Maliskuu
4 April	4 Huhtikuu
5 Maj	5 Toukokuu
6 Juni	6 Kesäkuu
7 Juli	7 Heinäkuu
8 Augusti	8 Elokuu
9 September	9 Syyskuu
10 Oktober	10 Lokakuu
11 November	11 Marraskuu
12 December	12 Joulukuu
Månadsskifte	Kuunvaihd

Ofta ersätts dessa speciella frågeord i svenskan i det finska språket med frågeordet **ko** som lägges till "efter frågeordet".
Ex. Pojken är hemma. Poika on kotona.
Är pojken hemma? Onko poika kotona?
Det är varmt. On kuumaa.
Är det varmt? onko kuumaa?
Hur många? **Montako?**

3. I finska språket förekommer ofta stavelsen **epä-** före ett adjektiv och motsvarar då i stort sett svenskans **o-** avsett att uttrycka motsatsen.

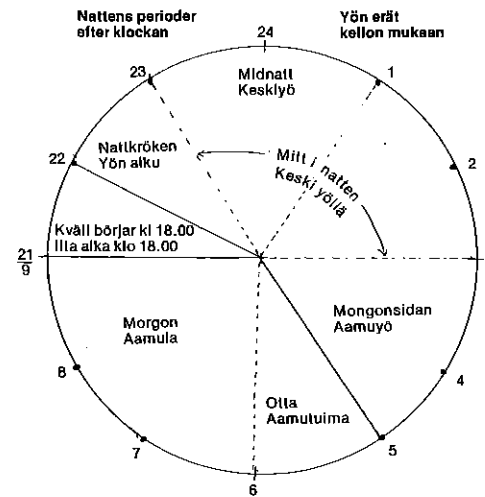
Ex.: Ärlig	Rehellinen
O-ärlig	Epärehellinen
Säker	Varma
Osäker	Epävarma

4. I finska språket säger man att allt låter som det stavas och tvärt om. Undantag finns dock, nämligen

Svenska uttalas	på Finska
o " "	å ä
u " "	o o

Bokstäverna c, x och å förekommer inte i finska alfabetet.

Veckodagarna	Viikonpäivät
Måndag	Maanantai
Tisdag	Tiistai
Onsdag	Keskiviikko
Torsdag	Torstai
Fredag	Perjantai
Lördag	Lauantai
Söndag	Sunnuntai
Vardag	Arkipäivä
Helgdag	Pykäpäivä
Veckoslut	Viikonloppu
	Viikonvaihd

Allmänt använda ord	Yleisesti käytössä oleva sanoja
Dag	Päivä
Natt	Yö
Morgon	aamu
Kväll	ilta
God dag	Hyvää päivä
Godmorgon	Hyvää houmenta
Godkväll	Hyvää ilta
Godnatt	Hyvää yötä
Tacka	Kiittää
Tacksam	Kiitollinen
Tack!	Kiitos!
Nej tack!	Kiitos ei!
Bad	Kylpy
Badrum	Kylpuhuone
Dusch	Suihku
Duschrum	Sulhkuhuone
Bastu, -bad	Sauna
Bord	Pyötä
Stol	Tuoli
Säng	Sänky
Nyckel	Avaln
Lås	Lukko
Låsa till	Lukita
Låsa upp, öppna	avata
Öppna	aukalsta
(utan att låsa upp)	
Öppen	Auki
Stängd	Klinni
Stängd, i lås, låst	Lukkossa
Mycket (mängd)	Paljon
Många (antal)	Monta

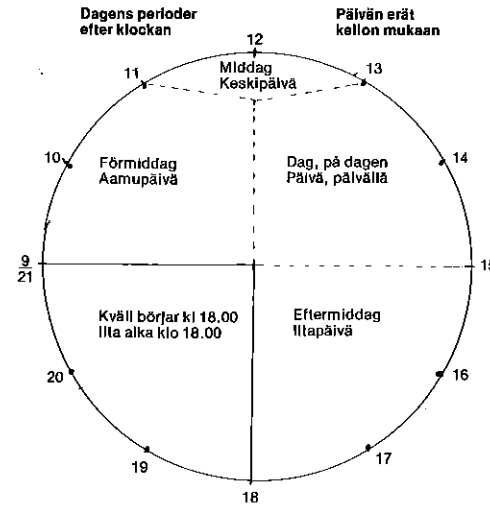
Hur mycket?	Palmko?
Hur många?	Montako?
Stark - kraftig	Voimakas
" = stadig	Väkevä
" = stadig	Vahva
" = stadig	Luja
Svag	Heikko
" om dryck	Mieto
" el. smak	
" om "kondition"	
" i dess vidaste	Huono
" bemärkelse	
" dålig	
Skjuta, trycka till	Työntää
Drag!	Vedä!
Servitör	Tarjoilija
Servitris	Tarjoilijatar
Hovmästare	Hovimestari
Tallrik	Lautanen
Bestick	Syömäväljineet
Kniv	Veitsi
Gaffel	Haarukka
Sked	Lusikka
Frukost	Aamiainen
Lunch	Launas
Middag	Päivällinen
Supé	Illallinen
Mat	Ruoka
Dryck	Juoma
Förrätt	Esiruokalaju
Soppa	Alkuruoka
Varmrätt	Keitto
Dessert, Efterrätt	Lämminruoka
	Jälkiruoka
Smör	Vo!
Bröd	Leipä
Smörgås	Voileipä
Mjölk	Maito
Vatten	Vesi
Noto, räkning	Lasku
Uträkning	Laskelma
Beställa	Tilata
Pris, kostnad	Hinta
Avgift	Maksu
Pris, premie	Palkinto
Hederspris	Kunniapalkinto
Diplom	Kunniakirja
Vakna	Herätä
Väckning	Herätys
Väckarklocka	Herätyskello

Sitta	Istu
Var god sitt	Olkaa hyvän istu!
Varsågod sätt Dig/Er	
Stor	Iso, suuri
Större	Isompi, suurempi
Störst	Isoln, suurin
Liten	Pleni, pikku
Mindre	Pienempi
Minst	Pienin
Små -stad	Pikku kaupunki
Lite' (om ex.vis kaffetår)	Pikkusen
Lite, en anling	Vähän
Bra	Hyvä
Bättre	Parempi
Bäst	Paras
Dålig (-t)	Huono
Sämre	Huonompi
Sämsta tänkbara	Kaikkien huono
Ganska bra	Aika hyvä
Mycket bra	Oikean hyvä
Inte bra	Ei hyvä
Ganska dåligt	Aika huono
Mycket dåligt	Huonosti
Rätt åt fanders	"Persänpäin"
Rätt, riktig (-t)	Oikea
Fel, orätt (moralskt)	Väärin
Fel (substantiv)	Virhe
Noggrann, exakt	Tarkka
Säker (-t), korrekt	Varma
1) Osäker	Epävarma
1) Epä-stavelsen före ett adjektiv motsvarar i stort sett svenskans o- för att markera en motsats.	
Full, -t	Täynnä, täysi
Tom, -t	Tyhjä
Börja	Alkaa, aloittaa
Början	Alku
Sluta	Lopettaa, päättää
Slut, -et	Loppu, päätös
Plats, ställe	Paikka
Parkeringsplats	Parkkeerauspaikka
Plats, ort	Paikkakunta
Bilplats	Autopaikka
Buss	Linjaauto
" station	-asema
Järnväg (-station)	Rautatie (-asema)
Tåg	Juna
Flyg, -maskin	Lentokone
" -plats	Lentokenttä
Båt, större, färja	Laiva
Mindre båt	Vene

Biljett
Mor, husmor
Dam, kvinna
Fröken
Fru (titel)
" (maka)
Ånka
Frånskild dam
Ungkarlsflicka
Flicka
Karl, man
Herr (titel)
Herreman
Man (make)
Ånkeman
Ungkarl
Pojke
Barn
Baby

Räkneorden
En, ett
Två
Tre
Fyra
Fem
Sex
Sju
Åtta
Nio
Noll
Tio
Elva
Tolv
Tretton
Fjorton
Femton
Sexton
Sjutton
Aderton
Niiton
Tjugo
Tjugoen
Trettio
Trettioen
Femtio
Ett hundra
Ett tusen

Lippu
Emä
Nainen
Neiti
Rouva
Valmo
Leskirouva, leski
Ex-rouva
Poikamiestyttö
Tyttö
Mies
Herra
Herrasmies
Aviomies
Leskimies
Poikamies
Poika
Lapsi
Vauva
Laskusanat
Yksi
Kaksi
Kolme
Neljä
Viisi
Kuusi
Seitsemän
Kahdeksan
Yhdeksän
Nolla
Kymmenen
Yksitoista
Kaksitoista
Kolmetoista
Neljätoista
Viisitoista
Kuusitoista
Seitsementoista
Kahdeksantoista
Yhdeksäntoista
Kaksikymmentä
Kaksikymmentäyksi
Kolmekymmentä
Kolmekymmentäyksi
Viisikymmentä
Yksi sata
Yksi tuhatt

Träd och växter

Träd
Barr
Barrskog
Barrträd
Gran
Granskog
Tall
Tallskog
Löv, blad
Lövskog
Lövträd
Al
Asp
Björk
Rönn
Sälg

Puut ja pensat

Puu
Havu
Havumetsä
Havupuu
Kuusi
Kuusimetsä
Mänty
Mäntymetsä
Lehti
Lehtimetsä
Lehtipuu
Leppä
Haapu
Koivu
Pihlaja
Raita

Fåglar

Järpe
Orre
Orrtupp
Orrhöna
Orrhöna (slangspråk)
Ripa (södra Finland)
" (norra Finland)
Tjäder
Tjädertupp (eg. gammaltupp)
Tjäderhöna
Flock (end. om fåglar)
Kyckling
Kull

Lintuja

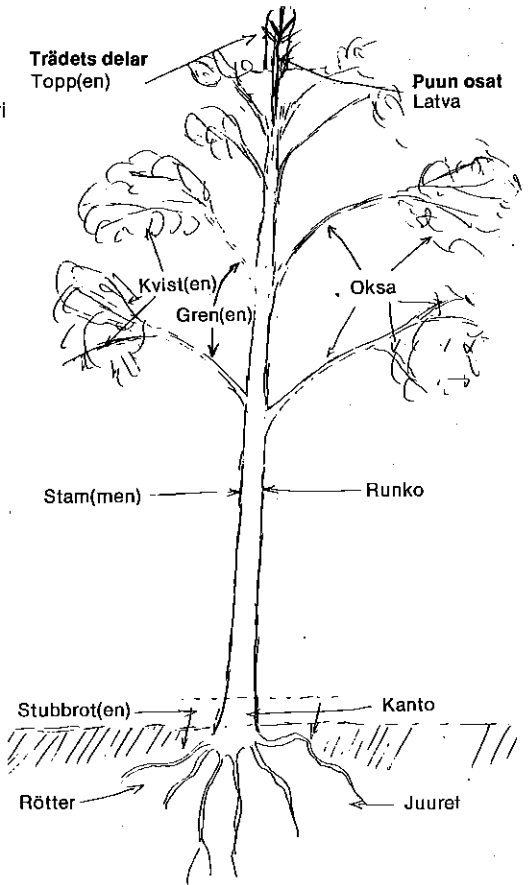
Pyy
Teeri
Ukkosteeri, urosteeri
Kanateeri, naarasteeri
Kut, kut -linto
Metsäkona
Rieko
Metso
Ukkometso
Koppelo
Parvi
Poika
Poikue

Djur

Bäver
Ekorre
Grävling
Hare
Hermelin
Hund
Hanhund
Tik
Järv
Katt
Lokatt
Lämmel
Mus, Sork
Mård
Mårdhund, "sjobb"
Ren
Älg

Eläin (ie)

Majava
Orava
Mäyrä
Jänis
Kärppä
Koira
Uros
Narttu
Ahma
Kissa
Ilves
Sopuli
Hiiri, myyrä
Näätä
Supikoira
Poro
Hirvi

Buske Pensas
 Buskage Pensaikko
 Snår Tiheikkö
 En Kataja
 Enbuske Katajanpensas
 Vide Paju
 Videsnår Pajun-tiheikkö
 tai " pensaikko
 Blomma Kukka
 Bär Marja

Väderstreck
 Norr (nordlig) Pohjois (pohjoinen)
 Nordöst (-lig) Koillis (koillinen)
 Öst (-lig) Itä (Itäinen)
 Sydöst (-lig) Kaakkois (kaakkoinen)
 Syd (-lig) Etelä (eteläinen)
 Sydväst (-lig) Lounais (lounainen)
 Väst (-lig) Länsi (läntinen)
 1) Nordväst (-lig) 1) Luode (luoteis-)
 1) OBS! Beträffande riktningssavvikelse alltid luoteis-

Grupp, regler, protokoll
 Prov -område Koe -maasto
 Domare Tuomari
 Överdomare Ylituomari
 Prisdomare, grupp- Palkintotuomari
 Vägledning, (hand-) Opastus
 Vägvisare Opasmies / -nainen
 Prov, test Koe
 Provtid Koeaika
 Tilläggstid, Jatko,
 förlängning Jatko
 Poäng Piste
 Förtjänstpoäng (+) Anslopite
 Felpoäng (-) Virhepiste
 Grupp, (provgrupp) Ryhmä
 Släpp hunden! Koira irti!
 Koppla hunden! Koira kiini!
 Stå stilla! Seis!
 Var tyst! Hilja!
 Var försiktig! Varovainen!
 Framåt! Eteenpäin!

Fågel Lintu
 Småfågel Pikkulintu
 Fågeltillgång, -stam Lintukanta

Händelser under provet
 Söka Hakea
 Sök Haku
 Finna Löytää

Finnande, upptäckt Löytö
 Skälla Haukkua
 Skall Haukku
 Första skall Ensihaukku
 Förnyat skall Uusintahaukku
 Förfölja, följa Seurataa
 Förföljande Seuraminen
Falskt skall Valehaukku
 (ex. vis mot nattred eller luktande kvistar)
Tomskall Tyhjähoukku
 (obefogat skall helt utan synbar orsak)
 "Frågande" skall Kyselyhoukku
 Stanna Pysähtyä
 Kvarhålla Pidättää
 Kvarhållande Pysäköminen
 Förjaga, bortdriva, skrämja bort Karkottaa
 Fly, flyga bort Karkoa
 Skalltid Haukku aika
 Förföljandetid Seuramisaika
Färdväg, tur (uppgjord / planerad) Retki

Sträcka, resa, färd Matka
 (om sträcka att färdas — ex. vis för hundens förföljande eller gruppens väg)
Markera, uppvisa Merkitä, näyttää
 Spår Jälki
 Drev Ajo

Händelser under provet
 Täthet, frekvens Tikeys
 Skallets täthet, Haukkutiheys
 skall / min. h / min.
 Känslighet Herkkyys
 Överkänslig (-het) Lillkaherkkä (-herkkyys)

Om provområdet
 Jord Pinta
 Mark Maa
 Markområde Maasto
 Provmark Koemaasto
Gräns Raja
 (för ex. vis provområdet)
Gräns Reuna
 (i terrängavsnitt ex. vis där myr övergår i fast mark eller där skog upphör)
 Skog Metsä
 Älv Joki
 Bäck Puro
 Dike Oja
 Sjö Järvi
 Tjärn Lampi
 Källa Lähde

Väg (körbar med vagn) Tie
 Stig Polku
 Sten Kivi
 Klippa, berg i dagen Kallio
 Brant, stup Jyrkäne
 Ravin Kuilu
 Dalsänka Noro
 (ex. vis mellan två höjder)
 Berg Vuori
 Ås Harju
 — långsträckt höjd
 Ås, kulle Kumpu
 Mo, hed Kangas
 Kärr, mosse, myr Suo
 Holme, ö Saari
 Näs, udde, utlöpare Niemi
 Skogbeväxt utlöpare Metsäniemi
 i ex. vis myr

Glänta, öppning Aukeama, aukko
 Hygge Hakkuu
 Åker Pelto
 (eg. men används även för inäga/odling)

Ång Niitty
 Spelplats Soittopalkka
 Utfordringsplats Ruokinta
 (stationär)
 Gärdesgård, Aita
 stängsel, staket
 Gård (-sområde) Talo
 Koja, mindre Hökkeli
 Koja, större Maja
 Hörn, spets Kulma
 (ex. på myr)
 Vrå Nurkka

Mått- och lägesord m. m.
 Högt, högt Korkea
 Låg, låg Matala
 Längd, varaktighet Pitus
 Lång, långt Pitkä
 Kort Lyhyt
 Längre Pitempi
 Kortare Lyhempi
 Vidsträckt Laaja
 (ex. i fråga om sök)
 på kvisten, grenen Oksalla
 i topp, i toppen Latvassa
 på marken Maassa
 från marken Maasta

över, ovanför yli
 under alle, alla
under trädet Puun alla
 på, uppe på, ovanpå Päällä
uppe på stenen Kiven päällä
 bredvid, intill, vieressä
 vid sidan av
bredvid stammen rungon vieressä
intill stammen
 till marken maahin maahan
 till trädet puuhun

Nöjessidan
 Dans (-er) Tanssi, tanssit
 Demokratisk dans ~~Sahakku~~ Sahaku
 Stark sprit Ponttikka
 (endast i F)
 Starksprit
 Vin Viina
 Viini
 Pilsner Pilsneri
 Öl Kalja
 Stärköl Olut
 Läskedryck, "läsk" Virvoitusjuoma,
 "limsa"

Flaska, butelj Pullo
 Glas Lasi
 Sup, snaps Ryyppy
 "En liten en" Tuikka
 Höja glaset, höja en en skål Nosta malja
 Skål! Kippis!
 Minnesförlost Muistinmenetyt
 Täljkniv Puukko
 Slagsmål TappelA
 Slåss Tapella
 Lasarett, sjukhus Sairaala
 Sjuksköterska Sairankojtajatar
 Läkare Lääkäri
 Medicin Lääke
 Sjuk Sairas
 Sjukdom Sairaus
 Huvudvärk Päänsärky

Finska jaktprovsdagar 1980

I det följande redovisas höstens jaktprovsprogram i norra Finland. Anmälningsavgifterna varierar mellan 50 och 70 FMK.

Muurola-Ranua 1-13/9

Öppen klass. Anmälan senast den 26/8 till Arvo Peteri, 971 40 Muurola, tel 991-751 77.

Tornio 1-6/9

Öppen klass. Anmälan senast den 26/8 till Raimo Karvonen, 94430 Kaakamo, tel 980-527 150.

Savukoski 6-7/9

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 20/8 till Urpo Kesälahti, 98830 Martti, tel 992-427 19.

Tornio 7/9

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 2/9 till Rauno Köpman, Apt. 4, Aaronpää, 95580 Tornio, tel 980-701 30.

Ranua 7/9

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 2/9 till Ilmari Tolonen, 97700 Ranua, tel 991-51068.

Rovaniemi 14/9

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 9/9 till Timo Ylinlemelä, Väinämöisent. 68, 96300 Rovaniemi 30, tel 991-12259.

Kemijärven Ymp 13-27/9

Öppen klass. Anmälan senast den 2/9 till Timo Saunavaara, Varsitie 12 A 101, 981 20 Kemijärvi 2.

Ranua 14-20/9

Öppen klass. Anmälan senast den 9/9 till Jorma Akola, 9770 Ranua, tel 991-51283.

Kemi 20/9

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 15/9 till Olavi Nikkilä, Tornionk. 63, 94200 Kemi 20, tel 980-62233.

Ranua 21/9

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 16/9 till Erkki Piironen, 97700 Ranua, tel 991-511 09.

Tornio 27-28/9

Kalottkamp, elit- och öppen klass. Anmälan senast den 20/9 till Raimo Karvonen, 94430 Kaakamo, tel 980-527 150.

Sodankylä 4-5/10

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 29/9 till Mauno Postila, 99600 Sodankylä 3p, tel 993-111 43.

Sodankylä 6-12/10

Öppen klass. Anmälan senast den 1/10 till Mauno Postila, 99600 Sodankylä 3p, tel 993-111 43.

Kemi 12/10

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 7/10 till Olavi Nikkilä, Tornionk. 63, 94200 Kemi 20, tel 980-62233.

Ranua 18-19/10

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 10/10 till Erkki Piironen, 97700 Ranua, tel 991-511 09.

Kemijärvi 18/10

Elit- och öppen klass. Anmälan till Timo Saunavaara, Varsitie 12A 101, 981 20 Kemijärvi 2.

Tornio 1-14/11

Öppen klass. Anmälan senast den 28/10 till Raimo Karvonen, 94430 Kaakamo, tel 980-527 150.

Tornio 9/11

Elit- och öppen klass. Anmälan senast den 4/11 till Rauno Köpman, Apt. 4, Aaronpää, Tornio, tel 980-701 34.

Ta hit den!

○ Sorkar och spetsar är ingenting att skämta om. Därtill torde alltför många av oss ha de bittraste minnen av våra hundars sorkjakter. Men den här gången vart det svårt att inte dra på munnen. Det är Axel Skoger i Sveg som skickat in bilden av sina fina nobs-tikar Tussi och Trolle. Dragkampen gäller en lämmel, begärlig för varje rastrogen spets. Någon lär ska ha yttrat att avundsjukan i en situation som denna t o m lär kunna överbrygga sexualdriften hos våra hundar. Låter inte alls otroligt ...

Red.

ORDET FRITT

Varför inte en "tikfond"?

I specialklubbens förträffliga organ Ståndskall, förut den skällande fågelhunden, som vi alltid emotser med nästan spänd förväntan och gärna läser om igen, har under året många kloka ord skrivits om avel och ärftlighet.

Främst har det väl varit Rune Samuelsson och Staffan Forsslund, som låtit oss ta del av sitt rika kunnande. Nu senast har Staffan i ett antal intressanta artiklar behandlat dessa ämnen, och vi må alla inom SFN hoppas att fortsättning följer och att debatt förs om den ändamålsenliga aveln. Detta till nytta och glädje för inte minst oss, som jagar och vill fortsätta att jaga med skällande fågelhundar.

För avelns befrämjande har vi inom SFN avelsråd för finsk spets och för norrbottenspets. Hur pass mycket dessa råd anlitas är nog för flertalet av oss obekant. Kanske vore en återkommande spalt i Ståndskall med rapport från avelsrådet något att ta upp. Exempelvis kunde där rapporteras parningar, som förmedlats via avelsråden.

Vi vill inte påstå att alla tikägare, eller hanhundsägare, behöver kontakta avelsrådet inför en parning (tik-hund!), men mången gång skulle kanske den i avelsproblematiken mindre erfarna, och varför inte även den erfarna, kunna ha nytta av ett avelsrådsråd (förlåt uttrycket).

Nu är Sverige förvisso inget runt land, och detta medför att det många gånger på grund av avstånden kan vara så gott som ogörligt att åstadkomma ur avessynpunkt önskvärda parningar inom bland annat "våra" hundraser. Det medför också att avelsrådets kapacitet icke till fullo kan utnyttjas. Vad kan man då göra åt detta?

Avståden kan inte göras kortare annat än tidsmässigt, där flyg kan anlitas för transport av tik till hanhund (eller eventuellt tvärtom). Däremot skulle det kunna finnas möjlighet att ekonomiskt underlätta för tikägare att få sin tik till hanhund, som inte "bor" nästgårds.

Vi skulle därför vilja väcka frågan om det inte ginge att inom SFN (om juridiskt acceptabelt) inrätta en fond från vilken resebidrag skulle kunna utgå till tikägare. Härigenom skulle en tikägare i låt oss säga södra Sverige utan alltför stor ekonomisk påfrestning kunna få sin tik parad med lämplig hanhund i t ex Kiruna, Gällivare, Haparanda eller Sorsele för att ange några extrema men kanske realistiska avstånd. Utan bidrag torde få tikägare ens komma på tanken att få en sådan parning till stånd. Vi tänker då närmast på tikägare, som inte driver kennel.

Ur denna tikfond skulle resebidrag kunna erhållas på förslagsvis följande villkor, som givetvis kan utformas på annat sätt.

— Såväl tik som hanhund skall vara ägd av medlem i SFN och vara "stationerad" inom Sverige.

— Tiken skall vara jaktprovsmärkerad, exempelvis 1 ökl.

— Hanhund skall av avelsrådet för finsk spets eller norrbottenspets ha rekommenderats för den planerade parningen.

— Reseavståndet skall överstiga ett vissta antal mil, exempelvis 15 mil enkel resa, och bidraget vara relaterat till milantalet däröver.

Vi tror att en tikfond, antingen gemensam eller en för vardera rasen finsk spets och norrbottenspets, som ovan skisserats skulle ge möjlighet till en bättre styrning av aveln — vilket vi förutsätter vara av värde — med målinriktning mot kanske i första hand en höjning av rasernas jaktliga nivå. Avelsarbetet skulle också kunna bli intressantare och mer stimulerande.

Som det är i dag torde ett stort antal parningar ske med "grannhunden" eller hunden näst intill, vilket kan vara alldeles utomordentligt men ibland mindre önskvärt.

Hur ska då en sådan fond finansieras?

Förhoppningsvis finns flera möjligheter. En väg att gå vore att uppfödare, såväl "privat" sådan som kennel, som är medlem i SFN, för varje avyttrad valp som registrerats hos SKK betalade in en viss summa till fonden, exempelvis 25-50 kronor — med eventuell återbäring året efter från eventuell överskott i fonden.

Torsby och Sysseleback i juli 1980

Bengt Gillstedt

Nils Jonsson

Värva tio medlemmar — vinn en kniv!

Möjligheten att erövra s k värvarknivar kvarstår alltså — även om det av olika anledningar inte fungerat tillfredsställande med registreringen av värvade medlemmar de senaste åren.

Du som vet med dig att Du värvat tio medlemmar uppmanas därför att fylla i nedanstående lista (kopiera den om Du inte vill klippa sönder tidningen) och skicka den till lokalklubbkassören! Värvarkniven utdelas sedan i efterskott.

I fortsättningen ska varje värvad medlem meddelas till lokalklubbkassören, som gör en notering på kortet "Värvad av ... osv".

Varje år rapporterar sedan lokalklubbkassörerna till

Egon Grubbström
PI 2009
95094 Övertorneå

vilka medlemsvärvarare som uppfyllt fordringarna för en värvarkniv. Knivarna utdelas sedan i samband med riksårsmötet.

Rapporten från lokalklubbkassörerna ska avse vilka medlemmar som värvats samt lokalklubbstillhörighet. Tio medlemmar ger en kniv, tjugo två knivar osv.

Värvare	namn:
	adress:
	lokalklubb:
Värvade medlemmar	namn:
	lokalklubb:

Intryck från finska jaktprov

av BENGT BJURSTRÖM

Gnistrande vit förvintersnö, stjärnklar himmel — vår färdväg löper behagligt över vidsträckta moar genom ett fagert nordiskt landskap som är så typiskt för trakten. Plötsligt kantas vår väg av brinnande marshaller och vi närmar oss målet för vår resa. Väl framme möts vi av helt betagande förnimmelser: På tävlingscentralens plan flamar stora upphöjda eldar, genom huvudbyggnadens fönster fladdrar ljuset från en stockvedsbrasa och ut till oss tränger ljudet av stämmningsfulla folksånger — framsjungna a capella på ett enkelt och känslofullt sätt av en "kör" utan dirigent eller arrangemang men vars medlemmar från barnsben lärt sig att vad stort och vackert är kan åstadkommas utan pompa och ståt, blott med engagemang och känslans äkthet. Tanken förs till invigningen av ett Olympiskt Spel eller liknande men är i själva verket förspelet, eller rättare "uppspelet", till en tävling för hundar.

Vad man känner i ett sådant ögonblick är svårt att förklara av den som aldrig lyckats kvalificera sig till deltagande i Olympiska Spel eller liknande, men enligt vad som berättats mig av ett flertal stora svenska vinterolympier kan jag försäkra att i varje fall vad beträffar att ge ett bestående minnesintryck för livet kan liknelsen framställas med fullt fog. Och förvisso — i Finland betraktas och bemöts vi med överväldigande uppmärksamhet inte minst därför att vi färdas i sällskap med våra hundar — de på många håll ratade och över axeln sedda s. k. "trädkällarna". I Finland betraktas och behandlas dessa våra vänner och tävlingshundar just som stora idrottsmän, vilket de också sannerligen enligt min mening förtjänar.

□ □ □

Jar har under ett antal år haft förmånen att tillsammans med olika svenska kamrater bli inbjuden att med våra hundar deltaga i bruksprov anordnade i Finland — till en början främst vid de stora "Söpön Muistokisat" i Kalajoki men under 1979 även på flera platser i vårt broderlands sydöstra del: en trakt som förvisso även den en gång varit Sverige och som, om historien inte varit ständigt föränderlig, idag med visshet skulle haft Sveriges bästa sammanhängande fågeltillgång.

Vi svenska gäster har från första stund förundrats över och beundrat det sätt på vilket tävlingarna såväl arrangeras som genomföres. Det är inte utan att vi känner en stor tacksamhet över att vi fått komma och se och lära saker vi själva tidigare överhuvudtaget inte funderat över.

Att skilja alla minar resor och upplevelser i Finland tillsammans med min "idrottsman" skulle föra för långt och jag väljer därför att nämna den turné jag upplevde under december förra året i sällskap med regerande svenska skalkungen FINNSKALLETS SATU och dennes ägare Bertil Holmström.

Till alla våra övriga finländska jaktprovsvårdare och artikelläsare vill jag dock säga att allt positivt gäller även dem som av utrymmesskäl denna gång inte omnämnts.

□ □ □

Det hela började egentligen redan i november månad i samband med de internationella proven i Vehkalahti Mustaniemi i Pyhäntö. Vi tillfrågades om vi var intresserade av flera provplatser och eftersom provsången i Sverige var slut så växte så småningom en resplan fram som omfattade tre olika tävlingsplatser. Våra finländska vänner gav oss en utmärkt hjälp vid planeringen.

Efter en mycket tidsödande och ansträngande resa med omväxlande bil och båt anlände vi sent på kvällen den 5 december till den första tävlingssorten Loviisa. Självt kom jag direkt från en internationell utställning i Oslo och hade varit på ständig resa och knappt sovit alls på tre dygn. Efter ett kort telefonsamtal kom oss till möte arrangörsrepresentanten Rainer

Pithsalmi som gav oss all tänkbar information och hjälp och visade vägen till vårt hotell, matställen och tävlingscentralen. När vi så småningom installerat oss diskuterade vi under en lätt kvällsmåltid våra intryck och vi var ense om att allt som vanligt verkade utmärkt redan från början.

Den "stora dagen D" kom — självständighetsdagen, som i sig själv är en stor dag i Finland med på många ställen brinnande ljus i fönstren och som engagerar varje finländsk medborgare på ett speciellt sätt som gör att varje "icke berörd" person ändock klart får en speciell känsla av högtid och förnimmelser att detta är för många en alldeles särskild dag. Väderutsikterna var dock inte de allra bästa med vindstyrkor som tidvis tangerade gränsen för storm — en sak som förvisso inte ens finska i all avseenden högt kvalificerade arrangörer kan råda över. Men detta är såvitt jag vet också den enda punkt där vi svenska hundvänner kan med den äran känna oss likvärdiga. Tävlingen genomfördes dock trots de yttre betingelserna programligt med sedvanlig suverän organisation av såväl själva tävlingen som kringliggande arrangemang. De svenska insatserna blev efter omständigheterna fullt acceptabla vad gällde det tävlingsmässiga.

Innan det gedigna prisbordet fördelades inträffade något som vi — trots att vi med tiden blivit bortskämda med det mesta — mycket uppskattade och som gav slutlig bekräftelse på att vi och våra hundar till fullo upptagits i den storslagna finländska gemenskapen och att vi bestått provet och i tysthet utnämnts till "koiramiehet".

Självaste "RÖMPÄN UKKO" Sulo Järvelä kom med en inbjudan att vi under vistelsen i Finland med våra hundar fick ha vårt högkvarter och "träningssläger" på hans domäner vid Rämpän Kennel i Rämpälä utanför Porvoo — en gest av vänlighet och gästfrihet som vi mycket uppskattade. Han ordnade även för oss en liten tur runt staden med de olika minnesmärkena med sin fru som svenskspråkig och mycket kunnig ciceron. När vi efter prisutdelningen i Loviisa anlände till Rämpän Kennel fanns "RÖMPÄN UKKU" på plats med dukat kaffebord, levande ljus och det kanske allra främsta — en uppvärmd äkta finländsk sauna med björkris och alla andra till denna form av bastubad och avkoppling hörande tillbehör.

Vår och våra hundars uppladdning i Rämpälä och i parhästarna Sulo Järvelä/Jouko Vesterinens sällskap inför de kommande tävlingarna förstärkte ytterligare vår känsla av samhörighet och gemenskap med våra vänner i öster, som i dagligt tal ofta nämns med det alltför intetsägande "våra grannar i öster". Vår svenska innebörd i denna beskrivning är dock den allra hjärtligaste och positiva, vilket under tingens rådande tillstånd måhända behöver understrykas.

□ □ □

Våra hundars nästa tillfälle till mätning av "förmågan att finna och kvarhålla fågel" var på den för alla välkända tävlingsplatsen Hevosoja norr om Kouvola. Det är därifrån inledningen till denna artikel är hämtad. Jag vet egentligen inte vad som senare under tävlingen skulle ha inträffat för att vårt slutintryck skulle ha blivit negativt eller ens påverkat vårt intryck till mindre överväldigande. — Det är så man skapar bestående reklam för sitt land, en konst som finländarna enligt min mening alltid varit världsmästare i. Självfallet genomfördes även dessa tävlingar på helt perfekt och suveränt sätt. Till vår lycka utföll också proven positivt för båda våra egna "idrottsmän" och vår resa var därmed även tävlingsmässigt med god marginal i hamn med hänsyn till våra i förväg ställda förväntningar eller rättare förhoppningar. Dock fanns där även denna gång större "idrottsmän", vilkas prestationer vi oförbehållsamt beundrar.

Efter dygnslång samvaro med en ständigt ökande skara av vänner för livet och sedan ett gediget prisbord fördelats, anträdde vi under Vesterinens vägvisning resan till nästa drabning — förvinterprovet i Valkeala.

□ □ □

Framme vid Kouvolan Erä-Miesten Maja blev vi på sedvanligt sätt hjärtligt välkomnade och undfägnade med mat och dryck och hade dessutom turen att en stund få stifta bekantskap med och mera från insidan studera finländska älgjaktentusiaster och deras bruksprovsverksamhet. Självfallet följde sedan obligatorisk sauna med tillkommande hundvänner innan det var dags att krypa i säng. Tidigt tävlingsdagens morgon fick vi väckning utan att ens ha behövt beställa den — en service som inte ens de finaste och förstklassiga hotellen bjuder på. Den till synes överallt närvarande "RÖMPÄN UKKU" utspisade alla morgonpigga hundförare och funktionärer med en äkta gammaldags rågmjölsgrot, lagad på ett sätt som utan tvekan skulle ha belönats med såväl första pris i segrarklass som "CACIT" om det varit fråga om prov i kokkonst.

Efter sedvanlig genomgång gav vi oss sedan ut i den bistra vintermorgonen, var och en till sin tilldelade provmark. Tyvärr hade ingen av oss svenskar någon lyckad dag i tävlingen, men våra värder såg till att vi ändock var nöjda och glada när vi som det kändes, tyvärr måste hastigt anträda hemfärden till Sverige. Vi fick därför inte tillfälle att vid slutsamkvämet framföra något officiellt tack men vi säger det nu på M. A. Numminens vis — "tack alla snälla människor".

Under våra tidigare och ovan i korthet återgivna äventyr i "den finska furuskogen" har vi svenskar upplevt ett kamratskap och en gästfrihet som förvisso inte är vanligen förekommande i andra sammanhang i umgänget mellan oss grannar i Norden. Vi har fått lära mycket och har mycket kvar att lära. Vi har beundrat prisdomarnas och vägvisarnas kunnsighet och dess konsekvent och målmedvetet tillämpade princip att alltid — trots språksvårigheterna och många gånger svåra yttre betingelser — söka genomföra provet så att hunden ges alla möjliga tillfällen att ge sig själv rättvisa under för hunden rimliga betingelser, liksom deras förmåga att i alla lägen och uppkommande situationer rätt förstå hundens handlande och med oövald rätt värdera hundens förtjänster. För detta krävs förvisso en gedigen utbildning och insikt i såväl hundens som jaktbytets beteenden som endast kan fås genom en långvarig erfarenhet.

Vi har även observerat och beundrat våra finländska vänners syn på och höga värdering av hunden som jaktkamrat med lika stort värde som jägaren själv. Inte bara den egna hunden utan även andras hundar visas en aktning och uppskattning som vi svenskar inte är direkt bortskämda med även om företeelsen ändock någon gång förekommer hos oss. Framförallt finns ett "sportsmanship" som gör att ingen hund vid proven är förlorare och inte heller talas om att någon hund är sämre än andra. I den finska skogen är enligt finländsk syn varje hund en individ — en idrottsman — som utför en prestation som värderas lika oavsett resultat och där varje hund tillerkänns en självklar rätt att ha en mindre lyckad dag eller ha otur ifråga om de yttre betingelserna. En i sanningen vacker och riktig syn på det bästa hos människan — HUNDEN.

Vad mig själv beträffar, har jag avgjort en fördel ifråga om kontakter och kamratskap vid de finländska proven, eftersom jag själv förstår och även hjälpligt talar värdlandets språk. För de flesta av mina kamrater går en del av den fina samhörighetskänslan förlorad på grund av att de inte kan uttrycka vad de känner eller tycker och inte heller alltid förstår saker på korrekt sätt och ibland inte alls. Jag har många gånger tänkt på men aldrig tidigare officiellt gett uttryck för tanken att vi kanske gemensamt kunde utarbeta någon form av enkelt och lättfattligt Finsk-Svenskt "bruksprovslexikon" där de väsentligaste sakerna fanns såsom exempelvis enkla vanliga fraser, fåglarnas och fågelarternas benämningar, trädens namn, trädens olika delar från rot till topp, förekommande benämningar på olika terrängbeskaffenhet såsom mo, myr, kalhygge, odling m.m. Detta skulle vid våra internationella prov och våra landskamper ge gästande hundförare möjlighet att åtminstone hjälpligt uppfatta de samtal som förs inom provgruppen och kunna konversera med domare och vägvisare samt framföra önskemål om vissa saker såsom att överlägga om önskad eller bästa färdväg för provgruppen m. m. Det skulle säkerligen även bidra till att förstärka

känslan av gemenskap och förbättra möjligheterna till ett ännu bättre resultat i våra gemensamma strävanden — att ständigt söka förbättra och nedärva bruksegenskaperna hos våra raser av "trädkällare" och säkerställa att de för all framtid förblir goda brukshundar för deras ursprungliga och rätta ändamål. Kanhända kunde man göra ett begränsat test med en liten ordlista vid höstens landskamp för att se om min tanke borde realiseras eller bara förbli en tanke.

Till våra finländska vänner vill jag till sist hälsa: Vi ses i den finska höstskogen — med eller utan lexikon.

Fotnot:

På annan plats i denna tidning hittar läsaren den av författaren aviserade "jaktprovsparlören" med de för ett jaktprov vanligaste uttrycken och termerna i svensk-finsk översättning.

Red.

Från lokalklubbarna

Övre Norrbotten

av EGON GRUBBSTRÖM

□ En sommar som denna ska man vara fågeljägare och inte bonde om sinnesfriden ska bli den rätta. Östra Norrbotten har haft ett så gott som oavbrutet högttryck och insektslivet har frodats som aldrig förr. När detta skrives börjar torkan sätta sina spår, i negativ bemärkelse för grödan, men positiv för fågelkullarna. En skogsarbetare rapporterade nyligen att han sett tre tjäderkullar med sex kycklingar i varje kull och en annan rapporterade att han sett en kull flygfärdiga orrar om åtta kycklingar. Enligt den kläckningsundersökning jag försökt genomföra även i år, så skulle antalet ägg i rederna vara flera än tidigare. Antalet plundrade redan (av korp, räv, mård och kråka) är betydligt fler än tidigare. Kläckningen skedde på dessa breddgrader omkring den femtonde, alltså cirka tio dagar tidigare än de föregående tre åren. Särskilt många redan har inte hittats, men det finns anledning att tro, att de som kläckts har klarat sig bättre än på länge.

□ Övre norra lokalklubben har under året begåvats med tre nya jaktprovsdomare. Alla tre i den östra länsdelen. Utvecklingen går framåt, ibland kan det tyckas som om det går väl sakta, men eftersom vår målsättning är långsiktig, så kan det väl vara lika bra att gå steg för steg. Dessutom är vår verksamhet beroende av en sådan yttre omständighet som fågeltillgången.

□ Inför höstens jaktprov måste man uttrycka en förhoppning att jägarna i större utsträckning startar sina unghundar. På många håll hör man talas om den och den hunden som varande en utmärkt jakthund, men man får aldrig se den på prov. Låt vara att kanske ägaren tycker att det är slöseri med dyrbar jakttid att gå på prov, men det kan ju tänkas att andra är intresserade av hundens kapacitet i avelssyfte. Medlemmarna kan göra en insats genom att "vaska" fram dessa förmågor i det fördolda.

Till sist vill jag önska er alla en upplevelserik jakt, ett år att minnas.

Nedre Norrbotten

av TORE ÖHGREN

□ Vi närmar oss den tid som vi alla önskar så mycket av. Hösten och med den jakten och jaktproven. En önskan som jag vill framföra till flertalet medlemmar är: Prova era hundar, så att vi fyller våra platser till Skallkungtävlingen. Från den tävlingen sker uttagningen till Landskampen mot Finland.

□ Ökl-proven anmäls till G Lestander eller övertecknad senast tre dagar före avsett prov. Den första ökl-starten är kostnadsfri för lokalklubbens hundar. Domarens eventuella reseersättning får dock hundägaren betala med 50 öre/km. Detta gäller vid prov på egna marker. Domarrapporterna sändes till övertecknad senast veckan efter provet, oavsett om hunden gått till pris eller ej.

Ekl-proven anmäls senast en vecka före provdagen. Allt detta är till för att undvika missförstånd och få jaktprovssapparaten att fungera.

□ I övrigt vill vi göra er uppmärksamma på att datum för ett jaktprov i Ståndskall Nr 2 är felaktigt. Provet den 27-28 okt går istället den 27-28 sept och kommer att genomföras då.

Enligt årsmötesbeslut i Falun sker anmälan till Skallkungtävlingen senast sju dagar före första tävlingsdagen. Vi inom Nedre Norrbotten kan bara tillgodoräkna oss Älvsby-provet och prov i Arvidsjaur den 6-7 sept. Beslutet togs sedan provdagarna var fastställda.

□ De så kallade älgproven dominerade för andra året å rad Riksårsmötet. I en tid då röster höjs för fridlysning av fågel eller kortare jakttider, tycker jag det är en fråga som borde uppmärksammas i större utsträckning. Eller åtminstone ges lika stor omtanke som älgproven.

En god höst och lycka till i storskogen!

Västerbotten

av BERNT KARLSSON

□ Den 10 maj hölls den traditionella Storumanutställningen. Katalogen omfattade i år bara 40 anmälda hundar, vilket av arrangörerna upplevdes som en besvikelse. I efterhand kan dock konstateras att resultatet var mer än gott, jämfört med hur vaccinationstvånget mot parvovirus drabbat andra utställningar.

□ För andra året i rad hemförde finnspetstiken Nord UCH Joka Lulu BIS-titeln. Denna gång i konkurrens med norrbottenspetsen Anjo, en unghund från Sundsbruk. Norrbottenspetsen Akes Rulle, åtta i fjolårets Skallkungtävling, inledde sin marsch mot utställningschampionat med att ta cert. Dessvärre var Rulle bara en av två jaktprovsmärkerade nobsar. Den andra var Akes Björn, som dock fick nöja sig med en lägre prisvalör.

□ Finnspetsringen innehöll ovanligt många unghundar. Bäst här blev Toivo, ägar Jan Larsson, Piteå, som belönades med CK. På tidsidan noterades att Kjell Hedmans Laika tog det felände certet för utställningschampionatet och bjöd vinnaren Joka Lulu strid på kniven.

□ Stig Brännvall gjorde i Storuman sin domardebüt, som utföll till all belåtenhet. Stig dömde hårt med konsekvent och kommenterade utförligt varje hund.

□ Som vanligt beramades utställningen också med en rad andra händelser än hundvisningar. Således utdelades t ex SFN:s Guldnål i efterskott till Inez Wedbring, som var

förhindrad att ta emot detta förtjänstecken i samband med årsmötet. Kronohovs Kim har för alltid erövat Ukko-priset, som det tävlats om i fem år, och Tore Johansson fick hämta den storatennstånkan, där tidigare sådana storheter som Nappe och Röjbackens Seija ristat in sina namn. Lokalklubbens eget stora vandringspris till bästa hund på jaktprov gick till Finnskallets Satu och Bertil Holmström.

□ Det strävsamma paret Kronohovs Kim/Tore Johansson, Tallsjö hemförde för alltid Ukko-priset.

